

DE VERWEZENLIJKING VAN EEN GOEDE OCCLUSIE

De rubriek *Excerpta Odontologica*, die nu reeds geruime tijd een vaste plaats in het Tijdschrift inneemt, bevat — gelijk men weet — maandelijks een veertig- tot vijftigtal referaten, ontleend aan publicaties in de belangrijkste buitenlandse periodieken. Deze publicaties zijn natuurlijk van verschillend gehalte en uiteenlopende strekking. Voor een deel zijn zij gewijd aan theoretisch-wetenschappelijke problemen, deels ook zijn zij afgestemd op de praktijk. Veelal zal men er verslagen in tegenkomen over de resultaten van onderzoekingen, niet zelden ook casuïstische mededelingen, of de persoonlijke visie van een auteur omtrent een vraagstuk dat zijn bijzondere belangstelling heeft.

Een enkele maal komt het ook voor dat de redactie van een voor-aanstaand tijdschrift een aantal gezaghebbende auteurs uitnodigt, een symposium samen te stellen over een onderwerp dat bijzondere aandacht verdient en waaraan dan gewoonlijk een gehele aflevering wordt gewijd. Meestal zijn in de voorafgaande jaren vele afzonderlijke publicaties over de verschillende aspecten van zulk een onderwerp verschenen, maar dat maakt het voor de aandachtige lezer dikwijls juist moeilijk, om zich op een bepaald moment een beeld te vormen van de stand van zaken. Door de bomen ziet hij het bos niet meer en hij raakt dus enigszins gedesoriënteerd ten aanzien van hetgeen wetenschappelijk nu werkelijk vaststaat en wat niet, vooral natuurlijk, wanneer de betrokken publicaties blijken te geven van tegenstrijdige opvattingen.

In zulke gevallen is een schriftelijk symposium, waarin de verschillende facetten van een belangwekkend thema worden belicht door auteurs die hun sporen op dit speciale gebied hebben verdiend, altijd uitermate welkom en het is dus duidelijk, dat de weergave van zulk een samenvattend overzicht in de *Excerpta Odontologica* aanbeveling verdient, al spreekt het vanzelf dat het desbetreffende verslag doorgaans slechts een summier overzicht kan geven: het is nu eenmaal niet doenlijk, alle belangrijke details van een tekst, die een gehele aflevering beslaat, in het voor de *Excerpta* vereiste korte bestek te vangen. Het is trouwens nooit het doel van deze rubriek geweest, de bestudering van oorspronkelijke artikelen overbodig te maken!

Van een symposium nu in bovenbedoelde zin is in dit nummer een verslag afgedrukt. De redactie vindt ditmaal aanleiding, er de aandacht op te vestigen, omdat het een zo bijzonder actueel onderwerp betreft, dat dan ook een complete aflevering van de *J. Am. D. Ass.* (Juni 1954) in beslag nam: de verwezenlijking van een goede functionele occlusie. Aan een diepgaande bespreking van dit fundamentele tandheelkundige probleem verleenden diverse auteurs van naam, zoals *Sicher, Thompson, Granger, Beyron, Lindblom* en anderen hun medewerking.

In een redactioneel voorwoord wordt opgemerkt dat dit vraagstuk

bij de huidige stand van de wetenschap betrekking heeft op alle onderdelen en functies van het kauworgaan in de uitgebreidste zin des woords (in deze artikelenreeks omschreven als „stomatognathic system”). Dit systeem omvat de gebitselementen en hun steunweefsels, de kaken met bijbehorende musculatuur, gewrichten, zenuwen en bloedvaten, zomede de tong en nog enkele andere, in dit verband van secundair belang zijnde, structuren.

De practicus — zo gaat het voorwoord verder — doet er goed aan, onderscheid te maken tussen twee uiteenlopende opvattingen aangaande het begrip occlusie.

1. een *anatomische* conceptie; hierbij wordt vooropgesteld een ideale rangschikking der elementen, gekenmerkt door morphologisch correcte proximale, oclusale en axiale verhoudingen, alsook door een optimaal contact tussen de occluderende vlakken;
2. een *functionele* conceptie. Deze is in wezen van veel meer belang, omdat hier het zwaartepunt wordt gelegd op de harmonische fysiologische betrekkingen tussen de verschillende delen van het kauworgaan en dus minder wordt gelet op de wenselijkheid van in theoretisch opzicht onberispelijke anatomische verhoudingen. De inleider herinnert eraan dat veel gebitten, welker occlusie van anatomisch standpunt te wensen laat, desondanks uitnemend functioneren. Het omgekeerde geval doet zich eveneens voor.

Ten einde abnormale vormen en functies op de juiste wijze te kunnen beoordelen, is parate kennis van de normale anatomie en physiologie van het kauworgaan uiteraard onontbeerlijk. De artikelen van de in de titel vermelde auteurs betekenen een waardevolle bijdrage tot verdieping van het inzicht in de genoemde problemen. Waar verschillende schrijvers hetzelfde onderwerp behandelen, zij het ook dat zij de onderscheiden aspecten ervan belichten, daar kan het moeilijk anders of zij overlappen elkanders terrein. Daarom zal men uit de serie referaten wellicht de indruk krijgen, dat de gezamenlijke auteurs soms in herhalingen vervallen, temeer omdat hier en daar de tekst op de voet werd gevolgd. Het is verder niet te ontkennen dat enkele aanbevolen behandelmethodeën een tamelijk uitvoerige en daardoor — zoals zo vaak in de tandheelkunde — kostbare technische procedure vereisen. Met enig recht kan men hier altijd tegen inbrengen, dat zij uitsluitend voor financieel draagkrachtigen in aanmerking komen en dus in de algemene praktijk ternauwernood van betekenis zijn.

Dit is stellig waar, doch daartegenover staat het onbetwistbare feit, dat aan de problemen, waarvan in deze artikelenreeks sprake is, over het algemeen nog veel te weinig aandacht wordt besteed. Wanneer Lindblom in zijn bijdrage opmerkt, dat een goed begrip van deze materie en toepassing ervan in de praktijk een zekere omwenteling in de taak van de practicus zou betekenen en dat de oude opvatting — als zou diens voornaamste werk bestaan in de plaatselijke behandeling van afzonderlijke elementen resp. gebitsdefecten, met verwaarlozing

van de essentiële functies van het kauworgaan als geheel — dient te worden verlaten, dan schuilt hierin ongetwijfeld veel waars.

Al met al is het duidelijk dat kennisneming van de tegenwoordige opvattingen op dit gebied onontbeerlijk is, in het bijzonder nog, omdat de hier genoemde problemen zonder twijfel ook aan de orde komen op de aanstaande najaarsvergadering van de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen, die geheel gewijd zal zijn aan het thema van de partiële prothese. Vandaar deze uitvoerige beschouwingen met betrekking tot een artikelenserie, welke werd gepubliceerd naar aanleiding van een „postgraduate course” over dit onderwerp in de „Northwestern University Dental School”.

Uiteraard bestrijkt de behandelde stof verschillende secties. Terwille van de eenheid zijn de referaten in de oorspronkelijke volgorde gerangschikt in Sectie I. Het zijn de nummers 411 tot en met 417.

V.